

## ДО 70-РІЧЧЯ ВЕЛИКОГО ЖОВТНЯ ЦЕ І СЛАВНА СУЧАСНІСТЬ

Дуже велике враження справили на мене та прямота, відвертість, щирість і турбота ЦК КПРС про майбутнє нашої країни, про долі соціалізму, які висловлені у Зверненні Центрального Комітету до радянського народу з нагоди наступаючого 70-річчя Великого Жовтня.

Я пишаюсь тим, що народився і живу в країні Великого Жовтня, котрий проголосив початок нової ери в житті людства.

Великий Жовтень — це не тільки наше славне минуле, але й славне сучасне, виражене в тих грандіозних завданнях, які поставила наша партія перед радянським народом на XXVII з'їзді.

Я, як член КПРС ось уже сорок два роки, повністю розділяю і підтримую політику нашої партії у вирішенні тих великих завдань, котрі вона поставила перед нами.

**І. МИХАЙЛИЧЕНКО,**  
співробітник учбового відділу, ветеран партії і праці.

### НТП: ЗДОБУТКИ, ПРОБЛЕМИ



У залі підготовки і передачі даних інститутського обчислювального центру. На першому плані — переможець соціалістичного змагання за підсумками першого року п'ятирічки оператор ЕОМ Антоніна Іванівна Побережець.

Розповідь про наш обчислювальний центр читайте на 2-й стор.

### ИНТЕРКЛУБ

## МЫ ИЗ СОМАЛИ

В Виннице состоялся конгресс всесоюзного союза сомалийских студентов, обучающихся в СССР. В день открытия с приветственными речами выступили руководители студенческих организаций НДРГ, Эфиопии, Анголы, Уганды и другие. С интересом был заслушан доклад ответственного секретаря Винницкого городского совета по делам иностранных учащихся В. В. Шумарина о принципах подготовки иностранных учащихся в СРСР, о формах организации студенческого самоуправления, о работе совета по делам иностранных учащихся. Весьма обстоятельно был обсужден также проект устава союза, который после некоторых изменений и уточнений принят единогласно.

Уставом, в частности, закреплено положение о том, что союз открыт для всех сомалийских студентов, обучающихся в СССР, независимо от их идеологических, политических и других различий и ориентаций. Одновременно наш устав — это устав за упрочение мира во всем мире. Конгресс обобщил результаты деятельности землячеств сомалийских студентов за последние годы и избрал руководящие органы.

Состоялся вечер интернациональной дружбы в ПТУ № 15, на котором выступили участники художественной самодеятельности.

тельности.

После принятия устава и избрания исполкома союза состоялся «круглый стол» по актуальным вопросам международной жизни. В работе «круглого стола» приняли участие общественные деятели Винницкого университета, руководители и члены землячеств разных стран, обучающиеся в г. Виннице. Особый интерес вызвала тема об истории советско-сомалийских отношений, их развитии и нынешнем состоянии. Выражено мнение, что эти отношения имеют хорошее будущее.

После официального закрытия конгресса в городском кафе «Дружба» состоялся заключительный вечер.

Следует отметить атмосферу дружбы и исключительного гостеприимства, оказанного участникам конгресса коллективами политехнического, медицинского институтов, городским советом по делам иностранных учащихся. Были созданы прекрасные бытовые условия, организованы поддерживающие экскурсии по городу, в музей и мавзолей Пирогова. Одним словом, Винница завоевала наши сердца и оставила о себе добрую память, за что мы все бесконечно благодарны.

**АБДИРАХМАН МОХАМЕД МАГАН,**  
член исполкома всесоюзного союза сомалийских студентов в СССР.

# За інженерні кадри

Газета видається  
з лютого 1931 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ  
КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

Виходить раз  
на тиждень

№ 12 (253)

П'ятниця, 27 березня 1987 року

Ціна 1 коп.

## ЗБОРИ ПАРТІЙНОГО АКТИВУ

19 березня відбулися збори партійного активу інституту, які обговорили актуальні проблеми перебудови діяльності вузу у світлі вимог сьогодення.

З інформацією на зборах виступив секретар парткому О. Д. Азаров. В обговоренні її взяли участь тт. О. Й. Леско, М. Ф. Друкований, П. А. Молчанов, Ю. С. Данилюк, І. В. Кузьмін, В. Г. Нахайчук, О. П. Стахов, В. Б. Демешко, Ю. А. Буренніков, О. М. Мудрий, В. П. Кожем'яко, О. Г. Домбровський, інші товариші.

Було відзначено, що в інституті помітно відчувається благотворний поштовх перебудови. В обстановці гласності, демократичності йде процес оновлення, і колектив

підтримує все позитивне, що відбувається. Однак новому ще доводиться стикатися з опором тих, кого перебудова не влаштовує чи лякає. Гострій критиці було піддано окремих членів колективу, котрі стали на шлях критиканства, зведення особистих рахунків, розпускання всіляких пліток.

В своїй резолюції збори схвалили заходи, що їх вживають партком і ректорат по перебудові діяльності вузу, оздоровленню атмосфери в ньому і постановили оцінювати дії кожного керівника, кожного комуніста насамперед з точки зору його особистого внеску у перебудову.

Опубліковано постанову ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про заходи по докорінному поліпшенню якості підготовки і використання спеціалістів з вищою освітою в народному господарстві». Віднині це буде програма наших дій, платформа, на якій здійснюватиметься велика робота по вдосконаленню підготовки спеціалістів для народного господарства.

У відповідальний період вступає наш інститут. «Перспективи соціально-економічного, науково-технічного і духовного прогресу багато в чому закладаються системою і якістю освіти», — підкреслив Генеральний секретар ЦК КПРС М. С. Горбачов. І от тепер нам належить вивести цю систему, — цю якість до рівня тих перспектив, що їх визначила партія.

Останніми місяцями, як відомо, в інституті відбулося ряд подій, котрі зовсім не прикрашають обличчя вузу, не примножують йому доброї слави. Партійні органи допомогли розібратися в ситуації, з їхньою підтримкою колектив, як то мовиться, розставив крапки над «і». Не будемо ж більше звертатися до минулого. Урок нам дано, висновки зроблено. І треба з усією партійною, громадянською відповідальністю по-справжньому братися за роботу.

А роботи у нас чимало. У нас велика мета, великі проблеми, великі діла попереду. Про це сказано в цільовій комплексній програмі розвитку інституту на дванадцять п'ятирічку.

Насамперед ми повинні підвищити якість навчання і виховання, бо порівняно з минулими роками результати успішності знизилися. На дванадцять процентів знизилися показники на факультеті обчислюваль-

цесу на виробництво.

Тимчасом залишаються складності із зміцненням зв'язку інституту з виробництвом, повільно створюються учбово-науково-виробничі об'єднання, філіали кафедр і галузеві науково-дос-

хто виконував господарські роботи. Мало виконувалося робіт, спрямованих на створення нових технологій. За таку «перебудову» керівництво НДС і ректор суворо покарані.

Для поліпшення становища, організації великої науки треба створити експертні ради по базових технологіях Вінниччини, інженерний центр, здійснити ряд інших заходів. Тільки перехід на більш високий організаційний рівень науки дозволить не лише істотно підвищити об'єми, але й — що найважливіше — якість.

І ще один значущий об'єкт нашої з вами спільної роботи: інститут треба продовжувати будувати, його лабораторії реконструювати на базі нової техніки. Поки що в будівництві багато недоліків. Наприклад, торік на спорудженні корпусу енергофаку недоосвоєно сто тисяч крб. капіталовкладень.

В наших планах — спорудити корпус фізичного виховання, конференцзал, нове житло для викладачів, нові студентські гуртожитки. Треба розширювати територію інституту, облагороджувати її, переобладнати кафедри. Словом, це треба, треба і треба...

І це «треба» стане реальністю тоді, коли кожен пройметься важливістю і необхідністю перебудови нашого колективу, зрозуміє, що іншого шляху нема. Девіз сьогодення — це робота. Робота якісна, а не така, якою була вона вчора.

**І. КУЗЬМІН,**  
ректор інституту.

## ЙДЕ ПЕРЕБУДОВА

## ДЕВІЗ ДНЯ — РОБОТА

ної техніки, щорічно падає успішність на машинобудівному факультеті. Причина у крайньої слабкості роботи з першокурниками. Найважчий курс становлення опинився без управління.

Перебудова передбачає крутий поворот до розвитку самостійності студента, його творчих здібностей, формування у нього відповідального ставлення до обраної професії. Однак практика підтверджує, що і студенти, і викладачі, і кафедри перебудовуються ще повільно.

Особливу увагу у підготовці інженерних кадрів необхідно звернути на формування спеціалістів широкого технологічного профілю, які поєднують глибокі фундаментальні знання і ґрунтовну практичну підготовку, котра орієнтує їх на конкретну галузь спеціальності. З цією метою треба передбачити розширення і перенесення частини учбового про-

відні лабораторії. Скажімо, аж вісім випусканих кафедр і досі не мають своїх філіалів. А ефективність роботи семи філіалів діючих залишається невисокою.

Окремо слід зупинитися на розвитку наукової діяльності інституту. Хоча основні показники її за минулий рік виконані, недоліків ще чимало. На 17 процентів не виконано показник економічного ефекту, порівняно з 1985 роком об'єм найважливіших робіт по інституту зменшився на 12 процентів. Незважаючи на велике число авторських свідоцтв, у промисловості їх використано зовсім небагато — всього тринадцять процентів.

До такого стану призвела нечітка робота колективів окремих кафедр і факультетів, послаблення контролю за станом виконавської дисципліни і недостатня вимогливість апарату науково-дослідного сектора до тих,

## Студентський Форум Миру відбудеться в нашому інституті 8-9 травня

Така пора не випадково вибрана для проведення цієї першої в історії комсомольської організації вузу масової акції. Травень — особливий місяць у нашому житті. Починається він Днем міжнародної солідарності трудящих, інтернаціональним днем боротьби за мир і безпеку народів, проти агресивної політики імперіалізму. А потім настає 9 Травня — свято нашої

великої Перемоги, священної пам'яті про тих, хто поліг, захищаючи життя Батьківщини.

І от у ці світлі травневі дні комітет комсомолу пропонує провести перший студентський Форум Миру.

До програми Форуму увійдуть: конкурси політичного плакату і політичної пісні, збір підписів на захист миру, ярмарки солідарності, театралізоване дій-

ство з участю інститутських агітаційних бригад та колективів гостей з інших вузів.

У Форумі буде місце всьому — веселому і серйозному. Відбудуться виставки мод і конкурси брейк-данса, парад дискотек, спортивне свято. Планується також провести прес-конференцію з участю політичних оглядачів та студентів-іноземців із «гарячих точок» планети.

Це далеко не повний перелік програмних заходів. А розробкою їх, підготовкою Форуму займається оргкомітет, у складі якого — студенти-ентузіасты, котрі підхопили ідею проведення такого святого миру, усіх бажаючих поповнити програму Форуму новими ідеями запрошуємо до комітету комсомолу.

**В. ЧЕРНІКОВА,**  
заст. секретаря комітету ЛКСМУ.





## НАШ ОБЧИСЛЮВАЛЬНИЙ ЦЕНТР

**О**БЧИСЛЮВАЛЬНИЙ центр нашого інституту і його філіали виконують три основних завдань — забезпечення навчального процесу, наукових досліджень і запровадження автоматизованої системи управління вузом. Основний інтегрований показник роботи — виконання державного плану завантаження ЕОМ, який для машин серії ЕС доводиться Держпланом УРСР, а для малих ЕОМ установлюється Мінвузом республіки. Для забезпечення щорічного навантаження всього машинного парку ОЦ розробляє номенклатурний план за напрямками діяльно-

мплексів програми, 7 методичних матеріалів, значно поповнена бібліотека програм і алгоритмів, підготовлено три навчаючих контролюючих курси в АОС ВУЗ. В перерахунок на одну людину студентами торік використано 10,7 години працесорного й 11,2 години контактного часу. Найефективніше застосовують ЕОМ в учбовому процесі кафедри енергетики, КІПРА, МРВІІ, опору матеріалів, ОТ, ВМ, АСУ, БК. На добром рівні проводять заняття з використанням ЕС ЕОМ в дисплейному класі доцент Авакумов В. Г. і старший викладач Сляднєв В. А.

Впродовж сорока днів працювали цілодобово з неймовірним навантаженням, винахідливістю й ентузіазмом. Особливо хочеться відзначити А. Корінного, В. Гамеєва, В. Калайду, А. Пенішкевича, Є. Слічного, О. Валуйського, А. Крамарчука, Я. Цвігуна, Н. Воловика, А. Кучерука, П. Радостева, С. Бабенка, Д. Соболя.

Колектив ОЦ в минулому році провів ряд організаційно-технічних заходів і вдосконалень, спрямованих на ефективніше використання засобів обчислювальної техніки, виховання спеціалістів сучасного рівня.

Однак досягли ще не всього. Належить багато зробити по наведенню порядку з виконавською дисципліною кожного співробітника, розв'язати питання кадрового й матеріального — технічного забезпечення ОЦ, матеріального стимулювання спеціалістів. Бажаємо було б приділити пильнішу увагу ставленню професорсько-викладацького складу до використання ЕОМ.

Обчислювальний центр нашого інституту за погужністю, технічним оснащенням, рівнем кваліфікації спеціалістів, виконуваних завдань і об'ємів може конкурувати з найпотужнішими самостійними ОЦ. З вводом в промислову експлуатацію ЕОМ ЕС-1055М з'явилася можливість колективного користування послугами ОЦ, тобто, тепер можна надавати відчутну допомогу в обчислювальних роботах не тільки нашому інституту, а й іншим вузам і технікумам міста, області. Це була б найефективніша форма використання обчислювальної техніки.

**В. ШОЛОХОВ,**  
директор обчислювального центру, кандидат технічних наук.

На знімках:  
— Зал підготовки і передачі даних обчислювального центру.  
— За пультом управління ЕОМ і ЕС-1055 М інженер-програміст Тетяна Василівна Колесник і оператор Ніна Василівна Савченко.



сті. Це, насамперед, виконання обчислювальних робіт на ЕОМ для потреб навчального процесу, НДР і АСУ; забезпечення виробничого процесу, зв'язаного з підготовкою даних на технічних носіях, експлуатацією ЕОМ, дисплейних комплексів та інших засобів обчислювальної техніки.

ОЦ займається також обслуговуванням, ремонтом і впровадженням обчислювальної техніки. Не менш важливі завдання і в спеціалістів системного й проблемного математичного забезпечення, завдяки яким в основному й маємо кінцевий продукт діяльності всього колективу.

Послугами ОЦ в минулому році користувались 32 інститутських кафедри і п'ять організацій. Умовний об'єм виконаних робіт склав 665 тисяч карбованців. Для забезпечення навчального процесу, НДР, АСУ, розроблено 63 ко-

В рамках АСУ ВПІ експлуатувались комплекси завдань і підсистеми «Зарплата», «Контроль виконання доручень», «Успішність», «Підручник», «Використання обчислювальної техніки». Велись розробки і впровадження завдань «Облік використання ЕОМ користувачами», «Облік використання технічних засобів навчання», «Облік основних засобів», «Заочник», «Розклад» тощо.

По системному математичному забезпеченню учбового процесу «Примус 2,5М», програмне забезпечення «РАМА» для ІБФ, освоєний і підготовлений до роботи ППП «Ліра СМ», впроваджено ряд операційних систем на ЕС-1055М, ЕС-1022 і СМ-4.

Великим досягненням всього колективу ОЦ стало дострокове впровадження потужної ЕОМ ЕС-1055М. Цим було виконано одне з завдань державного економічного й соціального розвитку по Мінвузу УРСР.

КРИТИКУВАЛОСЯ НА ПАРТЗБОРАХ. ЯК ІДЕ ПЕРЕБУДОВА!

## А проблеми залишилися

На звітних партзборах інституту відзначалося, що ось уже протягом ряду років ситуація з успішністю студентів машинобудівного факультету залишається тривожною. І ось пройшла зимова сесія. Результат: наш факультет зайняв одне з останніх місць в інституті.

Аналіз результатів сесії показує, що першою причиною такого стану, вища є низька активність, безвідповідальне і недобросовісне ставлення до навчання окремих студентів. Так, тільки з причини зриву графіка самостійної роботи своєчасно не приступили до складання екзаменів 131 чол., тобто 17 проц. від загального числа студентів.

Безперечно, в такій ситуації винен не тільки студент. Велика відповідальність покладається на викладача. Саме він власною педагогічною майстерністю, особистим прикладом повинен пробуджувати у студентів інтерес до навчання, до творчої активності, любов до обраної спеціальності, виховувати потребу трудитися. А чи все у нас в цьому плані добре? Далеко не все.

Кращою бажало бути організація навчального процесу. Недавно деканат перевіряв, яке відбування на всіх формах занять, що проводяться. Встановлено, що тільки близько половини викладачів ведуть регулярний облік відвідування та відпрацювання пропущених студентами занять. Решта ж або роблять це епізодично, або не ведуть такого обліку взагалі.

Консультації з курсового проектування не носять обов'язкового масового характеру. Як правило, протягом більшої частини семестру їх відвідує у кращому випадку 40—50 проц. студентів. Лиш під кінець навчання починається «гонка». Зрозуміло, що це негативно впливає на роботу і студента, і викладача,

на якість курсового проекту. Хто винен у цьому? Гадаю, тільки викладачі і кафедри, які вчасно не вимагали від студента ритмічної, планомірної, розподіленої по семестру самостійної роботи. Винен і деканат, як контролюючий та організуючий орган.

А самостійна робота студента, як підкреслив міністр ВССО СРСР Г. А. Ягодин у своєму інтерв'ю журналу «Студенческий меридиан», це обов'язкова робота, яка повинна проводитись і контролюватись на кожному своєму етапі. Сам же процес перевірки знань повинен перетворитися у творчий акт.

Негативно впливає на якість навчання перевантаження студентів. Маса інформації не дозволяє студенту з належним розумінням засвоїти дисципліну, які вивчаються. Багато хто з викладачів і досі прагне дати якомога більше інформації саме з свого предмету, виділити його у ранг головних і найважливіших. Недаремно ж все більше говориться про те, що в умовах перевантаження студент вибирає для засвоєння тільки якусь частину з потоку інформації. Причому, вибір цей робиться зовсім випадково або пов'язаний в основному з вимогливістю певного викладача.

Завдання наше — педагогів, фахівців — визначити, які знання потрібні студенту, що він повинен знати твердо, а про що — мати лише уявлення. Вирішення цієї проблеми лежить через шлях вдосконалення педагогічної майстерності викладачів, застосування інтенсивних методів навчання.

Слід також підкреслити, що недостатню активність виявляють комсомольська та студентська профспілкова організація факультету. Нерідко вони замість того, щоб вжити вимогливих заходів до порушників,

недбайливців, виявляють до них ліберальний, а то й чисто формальний підхід. Тому ж, як не вам, товариші комсомольці, активісти, пропонувати, вирішувати, удосконалювати всі сторони студентського самоврядування, шукати його нових форм і методів, бути активними учасниками перебудови вищої школи?

Істотним резервом підвищення якості підготовки спеціалістів є створення філіалів кафедр на провідних підприємствах. Однак на нашому факультеті ця робота ведеться недостатньо активно. Й досі її не довело до кінця жодна із випусканих кафедр (за винятком «автомобілі і автомобільного господарства»). Наш факультет займає одне з провідних місць в інституті по ефективності наукових досліджень. Однак доля студентів у цій справі становить лиш якихось 32—35 проц. від загального числа студентської молоді. А саме ж через науково-дослідну роботу йде формування творчих навичок майбутнього спеціаліста.

Треба це відзначити й таке: не на достатньому рівні у нас вирішуються питання застосування обчислювальної техніки в учбовому процесі. Причина — слабка матеріально-технічна база. Досі не вирішено питання на факультеті про централізоване придбання обчислювальної техніки за кафедральні кошти.

Розв'язання названих завдань вимагає значних зусиль від кожного співробітника і викладача факультету, а також відлагодженої, синхронної, планомірної роботи деканату, партійного та профспілкового бюро, всіх громадських організацій. Але перебудову здійснити можна лише так: подвоївши, потроївши зусилля.

І. ЯЦИНА,  
заст. декана машинобудівного факультету.

НАРОДНИЙ КОНТРОЛЬ В ДІЇ

## ХТО КОГО ПЕРЕСВІТИТЬ?

Нинішньої зими в деяких корпусах і аудиторіях довелось померзнути, температура була нижча нормативної. І тільки тому, що нерационально використовувалась паливна апаратура, забували або неякісно утеплювали двері й вікна. Скажімо, в прибудові до другого учбового корпусу в коридорі третього поверху не закрита рама, не зачиняється вікно, в ряді аудиторій вікна не обклеєні папером, не утеплені двері в переходах. Зменшення температури в приміщеннях призвело до використання різних електрообігрівальних приладів, а, отже, й до збільшення витрат енергії, підвищення рівня пожежної небезпеки.

Коли несамоовито крутяться електроділітники, одразу шукають винного і кивають на головного енергетика. А що він винен, коли, скажімо, цілісінькими днями при ясну сонці не вимикаються лампочки в адміністративному корпусі, коридорах і аудиторіях? Частом дивується — в інституті мовби йде спеціальне змагання: хто кого пересвітить?

Чого це так?

Очевидно, від того, що живе серед нас неписане правило: якщо спільне, то — ніче. Але ж за кожне вікно, за кожну лампочку несуть відповідальність певні посадові особи і проєктору по господарській частині О. І. Таранусі треба з них жорсткіше питати.

Значна вина в нерозумному витрачанні електроенергії лежить на викладачах, які частенько проводять заняття вдень при ввімкнених електролампах. А саме вони повинні навчати студентів елементарних правил економії.

Спеціальним наказом у нашому інституті були створені постійно діючі комісії по раціональному використанню паливно-енергетичних та інших матеріальних ресурсів. Це на рівні інституту й факультетів, а на рівні кафедр мали бути організовані групи для систематичного контролю, виявлення і ліквідації випадків, нерационального користування електроенергією. Головний енергетик ВПІ тов.

Нікітін мав доводити підозрілі місячні норми витрачання енергії, контролювати і щомісяця доповідати постійно діючій комісії про наслідки. Два роки минуло з того часу, і жоден з пунктів наказу донині не виконаний.

Втім, нащо виконувати, коли виявилось, що за минулий рік, наприклад, інститут зкономив близько десяти тисяч кіловат енергії? Це ж наче перемога!

Перемога за рахунок нашого здоров'я. За даними служби охорони праці, більше, ніж у половині лабораторій і аудиторій освітлення авдвічі—втричі нижче норм. Це головний резерв «економії». А крім того міністерські нормативи витрачання енергії такі щедри, що дають змогу «економити», не докладаючи до цього майже ніяких зусиль.

Чи не пора нам спільними силами наводити порядок і в цьому ділі?

І. ФЕДІН,  
заступник голови ГНК інституту.

Редактор А. ЗАБЛОЦЬКИЙ.